

"Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Қытай Халық Республикасының Үкіметі арасындағы Қазақстан - Қытай газ құбырын салу мен пайдаланудағы ынтымақтастық туралы келісімді ратификациялау туралы" Қазақстан Республикасы Заңының жобасы туралы

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2009 жылғы 22 сәуірдегі N 569 Қаулысы

Қазақстан Республикасының Үкіметі **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

"Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Қытай Халық Республикасының Үкіметі арасындағы Қазақстан - Қытай газ құбырын салу мен пайдаланудағы ынтымақтастық туралы келісімді ратификациялау туралы" Қазақстан Республикасы Заңының жобасы Қазақстан Республикасының Парламенті Мәжілісінің қарауына енгізілсін.

Қ а з а қ с т а н   Р е с п у б л и к а с ы н ы ң

Премьер-Министрі

К. Мәсімов

Жоба

Қазақстан Республикасының Заңы

Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Қытай Халық Республикасының Үкіметі арасындағы Қазақстан - Қытай газ құбырын салу мен пайдаланудағы ынтымақтастық туралы келісімді ратификациялау туралы

Астанада 2007 жылғы 18 тамызда қол қойылған Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Қытай Халық Республикасының Үкіметі арасындағы Қазақстан - Қытай газ құбырын салу мен пайдаланудағы ынтымақтастық туралы келісім ратификациялансын.

Қ а з а қ с т а н   Р е с п у б л и к а с ы н ы ң

Президенті

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҮКІМЕТІ МЕН ҚЫТАЙ ХАЛЫҚ РЕСПУБЛИКАСЫ ҮКІМЕТІНІҢ АРАСЫНДАҒЫ ҚАЗАҚСТАН - ҚЫТАЙ ГАЗ ҚҰБЫРЫН САЛУ МЕН ПАЙДАЛАНУДАҒЫ ЫНТЫМАҚТАСТЫҚ ТУРАЛЫ КЕЛІСІМ

Бірлесіп "Тараптар" деп аталатын, бұдан әрі "Қазақстан тарапы деп аталатын Қазақстан Республикасының Үкіметі және бұдан әрі "Қытай тарапы" деп аталатын Қытай Халық Республикасының Үкіметі,

2004 жылғы 17 мамырдағы Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Қытай Халық Республикасы Үкіметінің арасындағы мұнай және газ саласындағы жан-жақты ынтымақтастықты дамыту туралы негіздемелік келісімді басшылыққа ала отырып, түркімен, өзбек және қазақстан газын Қазақстан Республикасы мен Қытай Халық Республикасының аумақтарындағы жаңа газ көлігі қуаттары бойынша тасымалдау

жөніндегі ұзақ мерзімді ынтымақтастықты дамыту мақсатында,
Қытай тарапының Түркіменстанмен түркімен газын сатып алу туралы келісім жасасатынын, және оны Қазақстан Республикасының аумағы арқылы (бұдан әрі - ҚР) Қытай Халық Республикасына (бұдан әрі - ҚХР) транзиттік тасымалдауды көздейтінін ескере отырып,

Тараптардың магистральдық газ құбырларын бірлесіп жобалауда, салуда және пайдалануда жеткілікті тәжірибеге ие екендігін ескере отырып, осы Келісімнің мақсаттарын іске асыру үшін төмендегілер туралы келісті:

1-бап

Тараптар газ тасымалдаудың қажетті көлемін және газ құбырының экономикалық тиімділігін қамтамасыз ету шартымен ҚР-дан ҚХР-ға Қазақстан - Қытай газ құбырын (бұдан әрі - Газ құбыры) бірлесіп салуды жүзеге асырады.

Газ құбыры екі учаскеден тұрады:

бірінші учаске - Газ құбырының Өзбекстан Республикасы мен ҚР шекарасынан Шымкент (ҚР) арқылы ҚР және ҚХР шекарасына, Хоргосқа дейінгі (ҚХР аумағында) қуаты жылына 40 (қырық) млрд. м³ учаскесі.

екінші учаске - Бейнеу - Бозой - Қызылорда - Шымкент газ құбырының қуаты жылына 10 (он) млрд. м³ учаскесі.

Газ құбырының Өзбекстан Республикасы мен ҚР шекарасындағы бірінші учаскесінің бастапқы нүктесі әзірленген техникалық-экономикалық негіздеменің негізінде белгіленсін. Газ құбырының соңғы нүктесі Хоргос пунктiнiң (ҚХР аумағында) ауданы болып қабылдансын.

2-бап

Тараптар тиісінше Газ құбырын жобалау, салу және пайдалану жөніндегі жобаны іске асыру үшін бірлескен қызметке арналған мынадай ұйымдарды тағайындайды:

Қазақстан тарапынан - "ҚазМұнайГаз" ұлттық компаниясы" акционерлік қоғамы (бұдан әрі - ҚМГ) және/немесе ол тағайындаған аффилиирленген компания (лар),

Қытай тарапынан - Қытай Ұлттық Мұнай-газ Корпорациясы (бұдан әрі - ҚҰМК) және/немесе ол тағайындаған аффилиирленген компания (лар),
бұдан әрі - Уәкілетті ұйымдар деп аталады.

Уәкілетті ұйымдарды ауыстырған жағдайда Құзыретті органдар дереу бұл туралы дипломатиялық арналар арқылы бір-біріне хабарлайды және тиісті құқықтық мирасқорлықты қамтамасыз ету үшін қажетті шараларды қабылдайды.

3-бап

Тараптар ҚР мен ҚХР-дың тиісті құзыретті органдарымен келісу үшін Уәкілетті ұйымдарға ИН бойынша бірлескен түпкілікті есепті дайындауды тапсырады.

4-бап

Тараптардың міндеттемелері:

Әр Тарап осы Келісімде көзделген Газ құбырын жобалау, салу және пайдалану жөніндегі жобаны іске асыруды қолдайды және оны жүзеге асыру үшін қажетті шараларды қабылдайды.

Тараптар Газ құбырын салу және пайдалану үшін қажетті және қолайлы жағдайлар жасау және қолдау мақсатында ынтымақтастықты жүзеге асырады.

Қазақстан тарапының міндеттемелері:

ҚР заңнамасында көзделген рәсімдерге сәйкес ҚР аумағы бойынша транзиттік газдың осы Келісімде көзделген көлемін еркін және кедергісіз тасымалдау мүмкіндігін қамтамасыз ету;

басқадан бұрын, қоршаған ортаны қорғау туралы ҚР заңнамасында көзделгендерді қоса алғанда, Газ құбырын салу және пайдалану үшін ҚР заңнамасы бойынша талап етілетін жерге қажетті құқықтарды, рұқсаттар мен лицензияларды ҚР заңнамасында белгіленген тәртіппен беруге жәрдемдесу.

Қытай тарапының міндеттемелері:

ҚХР-дың құзыретті органдары газ шығатын елдегі газдың экспорттық бағасы тұрғысынан алғанда, бәсекелес баға шартымен Газ құбырының соңғы пунктінде қазақстандық Уәкілетті ұйымнан экспорттық қазақстандық газды сатып алуға қытайдың Уәкілетті ұйымына тапсырма береді;

Уәкілетті ұйымдардың ҚХР-дың ішкі нарығында қазақстандық газды өткізу жөніндегі бірлескен коммерциялық қызметін қолдау;

транзиттік мемлекеттердің аумағында өздерінің еркін қуаттарға деген құқықтарының шеңберінде ҚР-дың ішкі нарығына жеткізу үшін Қазақстандық тараптың осы мемлекеттердің аумағында сатып алатын немесе өндіретін газ көлемін тасымалдауға жәрдемдесу;

басқадан бұрын, қоршаған ортаны қорғау туралы ҚХР заңнамасында көзделгендерді қоса алғанда, Газ құбырын салу және пайдалану үшін ҚХР заңнамасы бойынша талап етілетін жерге қажетті құқықтарды, рұқсаттар мен лицензияларды ҚХР заңнамасында белгіленген тәртіппен беруге жәрдемдесу.

5-бап

Тараптар Газ құбырының құрылысын жедел іске асыру үшін күш-жігерін жұмсайды. Газ құбырының бірінші учаскесі құрылысының жоспар-кестесі жобалық-сметалық құжаттама (ЖСК) нәтижелерінің негізінде бекітілетін болады.

Тараптар Уәкілетті органдарға бірінші учаскенің құрылысын 2009 жылдың аяғына дейін аяқтауды қамтамасыз етуді тапсырады.

Тараптар Газ құбырының екінші учаскесі құрылысы оның негізділігін экономикалық бағалау көрсеткен кезде іске асырылады деп уағдаласты.

6-бап

ҚР табиғи монополиялар саласындағы қызметті бақылау мен реттеуді жүзеге асыратын құзыретті мемлекеттік органы ҚР табиғи монополиялар туралы заңнамасына сәйкес, газ тасымалдау және пайда табу мүмкіндігі бойынша шығындарды ескере отырып, ҚР аумағында тұтыну үшін Газ құбыры бойынша газ тасымалдауға есептелген т а р и ф т і б е к і т е д і .

Газ құбыры бойынша транзитке газ тасымалдауға арналған тариф Газ құбырының жүк жөнелтушілері мен меншік иелерінің арасындағы шарттық негізде анықталады.

7-бап

Тараптар Уәкілетті ұйымдарға Газ құбыры құрылысының мақсаттары үшін ұсынылған қажетті кепілдендірілген көлемнің негізінде жобалық қаржыландыруды ұйымдастыруды тапсыруға келісті.

Қытайдың Уәкілетті ұйымы қаржы тартудың, оның ішінде жоғарыда көрсетілген кепілдіктерді берудің негізгі принциптері, нысандары мен шарттарын Қазақстан - Қытай газ құбырын салудың негізгі принциптері туралы келісімде реттейтін болады.

8-бап

Уәкілетті ұйымдардың Газ құбырының меншік иесі болып табылатын ұйымдағы қатысу үлестеріне тепе-тең Газ құбырының құрылып жатқан қуаттарына қол жетімділік қ ұ қ ы ғ ы б о л а д ы .

Газ құбырының бірінші учаскесінің қуаты былайша бөлінеді:
жылына 30 млрд. м³ - Қытай тарапының Уәкілетті ұйымы үшін;
жылына 10 млрд. м³ - Қазақстан тарапының Уәкілетті ұйымы үшін.

Егер Газ құбырының қолда бар қуаты мәлімделген газ көлемін тасымалдауды қамтамасыз ете алмаса, Уәкілетті ұйымдар оның қуатын ұлғайту мақсатында Газ құбырына тиісті техникалық қайта құруды жүргізу туралы мәселені немесе бірыңғай көліктік дәлізде жаңа газ құбырын салу мүмкіндігін қарайды.

Газ құбыры қуатының мұндай ұлғаюына Тараптардың бірінен келісім алынбаған жағдайда, Газ құбырының қолда бар қуаты Газ құбырының меншік иесі болып табылатын ұйымда қатысу үлестеріне тепе-тең қайта бөлінетін болады.

Жоғарыда көрсетілген қуаттардың бөлінуіне сәйкес Уәкілетті ұйымдардың әрқайсысы Газ құбырының өткізу қабілетін мынадай басымдықта пайдаланады:

1. Газ құбырының технологиялық мұқтаждарына қажетті газды тасымалдау үшін;
2. ҚР ішкі нарығына газ жеткізу үшін;
3. транзиттік және экспорттық газ көлемін тасымалдау үшін;
4. Уәкілетті ұйымдардың газды сатып алу-сатудың коммерциялық шарттары бойынша ұзақ мерзімдік негізде сатып алатын газ жеткізілімі үшін.

9-бап

Әр Тарап өз мемлекеттерінің заңнамасына сәйкес Газ құбырын салу және пайдалану үшін негізді түрде қажет болатын, әділ, ашық, талап қоятын күші бар және

коммерциялық шарттармен нақты айқындалған жерге деген осындай құқықтардың берілуін және қолданылуын қамтамасыз етеді.

Тараптардың бірде-бірі Газ құбыры арқылы тасымалданатын газға меншік құқығына үміттенбейді.

10-бап

Тараптар Газ құбырын жобалау, қаржыландыру, салу және пайдалану мақсаты үшін Қазақстан Республикасының аумағында құрылатын ұйымның тауарларын, жұмыстары мен қызметтерін сатып алу Газ құбырын пайдалануға беруге дейінгі қызметтің негізгі мәні бойынша сатып алу ҚР Үкіметі бекітетін тізбеге сәйкес жүзеге асырылатын тауарларды, жұмыстар мен қызметтерді қоспағанда, мемлекеттік сатып алу туралы ҚР заңнамасына сәйкес жүзеге асырылатындығын назарға алады.

11-бап

Тараптар мына мәселелер бойынша жәрдем көрсетеді:

- ҚР заңнамасына сәйкес Газ құбырын салуға қажетті жабдықтардың, шикізат пен материалдардың импорты кезінде кедендік баж салығын салудан толық немесе ішінара босату түрінде кедендік жеңілдіктерді алу;

- ҚР заңнамасымен көзделген тәртіпте салық төлеуден босату түрінде кедендік жеңілдіктерді алу.

12-бап

Осы Келісімнің ережелерінің орындалуын үйлестіруді және бақылауды мына мемлекеттік басқару органдары жүзеге асырады:

Қазақстан тарапынан - ҚР Энергетика және минералдық ресурстар министрлігі,

Қытай тарапынан - ҚХР-дің Дамыту және реформалар жөніндегі мемлекеттік комитеті,

бұдан әрі жеке алғанда - Құзыретті орган,

және бірлескен - Құзыретті органдар.

Құзыретті орган ауысқан жағдайда, Тараптар дереу бұл туралы дипломатиялық арналар бойынша бір-бірін хабардар етеді.

13-бап

Тараптар Газ құбырының объектілерін жобалауға, қаржыландыруға, салуға, жеткізуге және пайдалануға беруге қатысты барлық техникалық-экономикалық және өзге де шешімдерді Тараптар ҚР заңнамасының ережелеріне, қолданыстағы мемлекеттік және өзге де стандарттарға, құрылыс нормалары мен ережелеріне, Газ құбырын салу және пайдалану кезіндегі сапа мен қауіпсіздіктің қажетті деңгейін қамтамасыз ететін өзге де нормативтік құжаттарға сәйкес бірлесіп қабылдайтындығы туралы келісті және уағдаласты.

Тараптар ҚР заңнамасының тәртібімен белгіленген, ҚР аумағында қолдану үшін қабылданған халықаралық стандарттардың егер олар ҚР-да қолданылатын талаптар мен нормаларға, стандарттарға қайшы келмесе және төмен болмаған жағдайда

қолдануға жарамды екендігі туралы келіседі.

Газ құбырының объектілерін пайдалануға қабылдаудың бірыңғай рәсімдерін қамтамасыз ету мақсатында Тараптардың әрқайсысы Тарап мемлекеттерінің ұлттық заңнамаларына сәйкес қолданылатын Тарап мемлекеттерінің қабылдау комиссияларының актілерін мойындайды және Газ құбырында бірыңғай технологиялық байланысты жүргізу мен қамтамасыз ету кезінде жәрдем көрсетеді.

Тараптар қажет болған жағдайда бірінші учаскенің құрылысы аяқталу сәтіне қарай Газ құбырын пайдалану мәселелері бойынша жеке келісім жасасады.

14-бап

Осы Келісім бойынша міндеттемелерді Тараптардың бірінің орындауы үшін кедергі тудыратын жағдайлар туындаған жағдайда, Құзыретті органдар туындаған кедергілерді жеңу үшін және осы Келісімнің орындалуын қамтамасыз ету жөніндегі өзара қолайлы шешімдерді қабылдау мақсатында тиісті консультацияларды өткізеді.

Осы Келісімнің ережелерін түсіндіруде және/немесе қолдануда Құзыретті органдар арасындағы консультациялар арқылы жойылуы мүмкін емес келіспеушіліктер Тараптар арасында тиісті хаттамаларды ресімдеумен келіссөздер жолымен шешілетін болады.

15-бап

Осы Келісімнің ережелері Тараптардың әрқайсысының басқа халықаралық шарттар бойынша құқықтары мен міндеттемелерін қозғамайды.

Тараптар Уәкілетті ұйымдардың Газ құбырын салу жобасын іске асыруға қатысудан туындайтын міндеттемелері бойынша жауапкершілікте болмайды.

Бұл ретте Тараптар Уәкілетті ұйымдардың Газ құбырының объектілерін салу және пайдалану шеңберінде өз міндеттемелерін тиісінше орындауын қамтамасыз етуге бағытталған шараларды қабылдайтын болады.

16-бап

Осы Келісімге оның ажырамас бөлігі болып табылатын өзгерістер және/немесе толықтырулар енгізілуі мүмкін және жеке хаттамалармен ресімделеді.

17-бап

Осы Келісім 33 (отыз үш) жыл мерзімге жасалады.

Осы мерзімнің аяқталуы бойынша егер Тараптардың бірде-бірі басқа Тарапты Келісімнің қолданылуының кезекті кезеңі біткенге дейін кем дегенде алты ай бұрын оның қолданылуын тоқтату туралы өз ниетін жазбаша хабарламаса, ол автоматты түрде әрбір кейінгі жылға ұзартылатын болады.

Осы Келісім күшінің тоқтатылуы оның қолданылу кезеңіне осы Келісім шеңберінде жасалған шарттармен (келісім-шарттармен) көзделген міндеттемелердің орындалуына қозғамайды.

18-бап

Осы Келісім Тарап мемлекеттерінің ұлттық заңнамасына қайшы келмейтін бөлікте қол қою күнінен бастап уақытша қолданылады.

Осы Келісім оның күшіне енуі үшін қажетті мемлекетішілік рәсімдерді Тараптардың орындауы туралы дипломатиялық арналар бойынша жазбаша нысанда соңғы хабарламаны Тараптар алғаннан кейін күшіне енеді.

Астана қаласында 2007 ж. 18 тамызда әрқайсысы қазақ, орыс және қытай тілдерінде , бірдей күші бар екі данада жасалды.

Осы Келісімнің ережелерін түсіндіруде келіспеушіліктер туындаған жағдайда Тараптар орыс тіліндегі мәтінге жүгінеді.

*Қазақстан Республикасының
Үкіметі үшін*

Қытай Халық Республикасының

Үкіметі үшін